

Závěrečná zpráva o plnění minimálního preventivního
programu

ZŠ Kamenická 1145, Děčín 2

Rok 2015-2016

Vypracovala: Mgr. Veronika Benešová

Obsah

1/ Úvod, str. 3

2/ Přehled uskutečněných aktivit prostřednictvím kterých byl naplněn MPP, str. 4-13

3/ Co se podařilo, kde byly rezervy?, str. 14 - 16

4/ Závěr, str. 17

1/ Úvod

Aktivity v MPP byly v letošním školním roce stejně jako každý rok směřovány k efektivní primární prevenci uskutečňované na naší škole. Žáci se v rámci prevence zúčastnili mnoha přednášek, besed a projektů – jak jednodenních, vícedenních tak i dlouhodobých.

Po celý školní rok se setkávali s odborníky, kteří s nimi diskutovali na témata rozvoje mezilidských vztahů, drogové problematiky, nebezpečí šikany a kyberšikany, kriminality, péče o životní prostředí, vztahů v rodině, zdravého životního stylu a dalších nežádoucích jevů a rizikového chování.

Na učitelích potom ležel úkol a to především v budování pozitivního klimatu školy, upevňování dobrých vztahů mezi žáky, spolupráce s rodinou a prevence nežádoucích aspektů, které s sebou přináší dnešní doba.

Během celého školního roku se žáci zapojovali do třídních či celoškolních projektů, jejichž cílem bylo podporovat zdravý životní styl, dodržovat určitá společenská pravidla a osvojovat si pozitivní sociální chování.

2/ Přehled uskutečněných aktivit, prostřednictvím kterých byl MPP 2015/2016 naplněn

A/ Aktivity a projekty probíhající celoročně

Školní psycholožka Mgr. Lucie Slabá realizovala v rámci péče o žáky se sociálními riziky a aktuálními problémy 197 hodinových individuálních intervencí. Celkem možnosti individuální spolupráce využilo 34 žáků. S dětmi nejčastěji pracovala na problematice vztahů v kolektivu - 4x, učení - 4 x, osobní případně rodinné problémy - 7 x, chování - 5x, úzkostech - 6x, žáci s IVP – 8 x.

Žákům byla také k dispozici schránka školní psycholožky, která poskytla 20 krizových intervencí.

I letos školní psycholožka nabídla skupinky pro specifické cílové skupiny dětí. Pro žáky z 1. stupně, kteří vykazují obtíže s adaptací na kolektiv, se realizovaly v průběhu října až května skupiny nazvané Hravě ve skupinové vřavě. Každý týden děti formou her a nácviků zlepšovaly své sociální dovednosti, naučily se rozlišovat emoce své a druhých lidí, přiměřeně je regulovat, lépe komunikovat apod. Této možnosti využilo 6 žáků z 2. až 5. ročníku.

Dále školní psycholožka navázala spolupráci s rodiči 34 žáků v rámci více než 100 individuálních hodinových konzultací a cca 40 telefonických konzultací. Proběhlo také cca 10 společných konzultací s rodiči a vyučujícím žáků. A dále 15 konzultací za společné účasti rodičů a dítěte.

Nadále bylo během roku školní psycholožkou uskutečněno 10 konzultací s dalšími orgány spolupracujícími s naší školou – Orgánem sociálně-právní ochrany dětí, Pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálně pedagogickým centrem, dětským psychiatrem aj.

Intenzivní a kvalitní spolupráce se dařila realizovat mezi školní psycholožkou a pracovníky školy (ředitelem, pedagogy, výchovnou poradkyní a metodičkou prevence), kteří jsou velmi důležitou součástí práce s žáky. Celkem proběhlo 89 konzultací.

Školní psycholožka realizovala 38 programů pro třídy napříč všemi ročníky. Hlavním tématem byly vztahy v kolektivu, lepší poznání spolužáků a zlepšení celkové atmosféry ve třídě, ale i specifická témata primární prevence jako je gambling, efektivní učení, jak si zdravě zlepšit náladu, asertivita, HIV apod. Celkem 6 x byl administrován dotazník pro zjištění vztahů ve třídním kolektivu jako prevence šikany. Všechny dotazníky byly následně zpracovány a ve třídách byla provedena zpětná vazba. Intenzivní spolupráce probíhala v průběhu roku ve třídách, kde se objevily problematické vztahy, hádky, pomlouvání, napadání a provokace. Ve spolupráci s třídními učiteli byly průběžně realizovány interaktivní hodiny pro stmelení kolektivu a odstranění nežádoucího chování.

Školní psycholožka pokračovala v roli koordinátora školního žákovského parlamentu. Realizovali společně například volby ve všech třídách. Věnovali jsme se především tématu zdravé stravy ve škole, například formou ankety o nabídce školního bufetu. Pod záštitou školní žákovské rady probíhal také projekt „Učíme se navzájem“, kdy děti doučovaly své spolužáky. Velký zájem měl hlavně mezi žáky 1. stupně, ale zapojili se i další žáci 2. stupně a pomohli tak vylepšit výsledky svých spolužáků a vyzkoušeli si roli učitelů. Během celého školního roku se žákovská rada scházela každý druhý týden.

V průběhu celého školního roku měli rodiče možnost navštěvovat výchovnou poradkyni a speciálního pedagoga docházejícího na naši školu.

Co se týká formování osobnostních rysů, tzn. výchovného působení na morálku žáků, tolerance lidských ras, boj proti xenofobii, upevňování základních pravidel a norem

společenského chování, byly tyto problémy diskutovány průběžně po celý školní rok v rámci všech předmětů, zejména pak v hodinách rodinné a občanské výchovy.

Pro zvýšení povědomí o problematice životního prostředí probíhal celoročně projekt Globe, který měl za úkol vzbudit u dětí zájem o přírodní vědy a jehož se účastnily pomocí internetu.

Stejně tak probíhal i projekt Třídíme ve škole, pomocí kterého jsou žáci motivováni k aktivní účasti na třídění odpadu za pomoci tzv. „separačního komanda“ (žáci z vyšších ročníků vzdělávají žáky 1. stupně v dané oblasti)

Dále probíhal celoročně projekt Recyklohraní, při kterém jsou žáci vedeni k environmentální výchově formou her za pomoci recyklace odpadu vzniklého ve škole.

Základním cílem celoročně probíhajícího projektu „Ovoce a zelenina do škol“ bylo přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit správné stravovací návyky ve výživě dětí a tím zároveň bojovat proti dětské obezitě.

V podobném duchu probíhal i program „Mléko do škol“, jehož cílem bylo podporovat děti v konzumaci mléčných výrobků a zdravém stravování a v rozvoji správných stravovacích návyků, které vydrží po celý život.

Dále na naší škole probíhal projekt „Rodiče vítáni“ aneb Škola otevřená rodičům, rodiče otevření škole. Cílem projektu je partnerská komunikace a přátelské spolupráce mezi školou a rodiči.

Projekt „Malý velký kamarád“ je celoroční projekt, který má za úkol sblížit žáky prvního a devátého ročníku. Započal již u zápisu budoucích prvňáků a pokračoval po celou dobu prvního, respektive devátého ročníku. Děti z obou ročníků se společně účastnily mnoha akcí pořádaných školou, jehož vyvrcholením byl společný pětidenní pobyt ve škole v přírodě.

Na naší škole dále celoročně probíhal projekt Zdravá škola - jedná se o projekt, který měl za cíl posilovat a vytvářet optimální předpoklady pro úspěšné studium u každého člověka. Zároveň je program současně nástrojem včasné primární prevence civilizačních chorob, antisociálního chování a všech závislostí.

Co se týká prevence nevhodného trávení volného času spojeného s rizikovým chováním, na škole fungovala pestrá nabídka volnočasových aktivit v době po skončení vyučování. Byly otevřeny kroužky sportovní (basketbal, florbal, basketbal, míčové hry, korfbal, badminton, turistický) a umělecké (pěvecký sbor, hra na flétnu, hra na kytaru, keramika, výtvarná výchova, dramatický). Dále měli žáci možnost navštěvovat školní hřiště (mimo hodin školní výuky a o víkendech) a možnost navštěvování školního klubu s různorodými aktivitami.

Po celý rok mohli žáci využívat prostor k aktivnímu pohybu během přestávek (ping-pongový stůl, basketbalový koš, skákací panák), což mělo za cíl povzbudit jejich zdravý životní styl.

B/ Aktivity a projekty neprobíhající celoročně

Září:

V prvním školním měsíci proběhly v rámci jednoho týdne projektové dny s názvem Týden v pohybu v rámci projektu „Po Kamenické ulici NA ZELENOU“. Jeho součástí byla soutěž žáků prvního stupně o „Kamenickou šlápotu“. Jednalo se o zvýšení povědomí dětí o dopravní bezpečnosti a o snahu dovést děti k tomu, aby do školy dojížděly prostředky hromadné dopravy či docházely pěšky, pokud je to alespoň trochu možné.

Celý týden byl vyhrazen vzdělávacím tématům, kterým se věnujeme v jiných letech průběžně v celém školním roce.

Na prvním stupni proběhly besedy na téma: dopravní výchova, svou práci přišli dětem představit psovodi s Policií ČR, beseda o bezpečnosti pohybu na internetu „Jsi on-line“, beseda o zdravé výživě „Zdravé dítě“, beseda s výrobou zdravých svačinek, praktický nácvik první pomoci se studenty Zdravotní školy v Děčíně, pro 4. a 5. ročník připravili žáci devátého ročníku branný den, kde kromě znalostí z přírody a první pomoci museli žáci předvést i výkony ve střelbě nebo horolezecký výkon na skále.

Druhý stupeň se zaměřil více na exkurze a výjezdy do regionu, například proběhla exkurze v zařízení integrovaného záchranného systému, navštívili sídlo Městské policie v Děčíně, uskutečnila se návštěva zámku v Děčíně a Benešově nad Ploučnicí, proběhla návštěva zemědělské výstavy Libverda 2015 a botanické zahrady, pěší túra po vrcholcích Labských pískovců, žáci absolvovali besedy s nácvikem první pomoci a sebeobrany a také besedy k tématu dospívání nebo drogové prevenci.

V rámci tohoto týdne proběhly i volby do školní žákovské rady za aktivní účasti všech žáků na škole, kromě prvního ročníku.

Všechny aktivity proběhly ve spolupráci s Policií ČR, Městskou policií v Děčíně, Střední zdravotnickou školou v Děčíně, K-centrem v Děčíně, nadací Proměny a nadací Partnerství.

Říjen:

Žáci šestého ročníku se pod vedením školní psycholožky účastnili jednotýdenního adaptačního kurzu. Jeho cílem bylo stmelit nově vzniklé kolektivy, seznámit je s novými třídními učiteli a nastartovat skupinovou dynamiku k co nejvyšší efektivitě. Zážitekový program

byl také prevencí vyloučení jednotlivců z kolektivu, šikany i rizikového chování žáků v budoucnu.

Za účasti odborníků z děčínského Doléčovacího centra organizována beseda s interaktivní účastí žáků šestého, sedmého, osmého a devátého ročníku v rámci zvyšování informovanosti o problému návykových látek (drogy, alkohol, internet, nikotin).

Listopad:

Pro 9. ročník byl uspořádán projektový den s názvem Půlden na zdravce, kde se žáci seznámili s pokyny pro dodržování zdravého životního stylu, byli seznámeni s prevencí drogových závislostí, kardiopulmonální resuscitací, simulací ošetrovatelských technik a chování při oznamování události na linku záchranářů. Toto bylo zakončeno praktickou částí, kde si získané vědomosti žáci vyzkoušeli jeden na druhém.

Během dvou týdnů se více jak 70 žáků naší školy vydalo na cestu v rámci projektu "Jazyková gramotnost 2015" do Německa a Velké Británie, kde se děti naučily poznávat jiné kultury a uvědomily si rozdíly mezi jednotlivými národnostmi.

V rámci projektu Malý velký kamarád se uskutečnil projektový den Ochutnáme podzim. Účastnili se ho společně žáci prvního a devátého ročníku.

Prosinec:

Jako součást primární prevence za účelem zvýšení povědomí o daném problému proběhly ve vybraných třídách druhého stupně besedy o nebezpečí nákazy virem HIV. Na závěr tohoto dne se žáci osmého a devátého ročníku vydali na hřiště vytvořit obří červenou stužku.

Dále jsme na škole zorganizovali vánoční program určený pro děti a jejich příbuzné. Během tohoto období byla za spoluúčasti rodičů, žáků a učitelů na škole uspořádána charitativní sbírka šatstva.

Leden:

Za účasti Dolečovacího centra Děčín se uskutečnila další beseda pro žáky druhého stupně, tentokrát na téma projevů rizikového chování u dětí (šikana, kyberšikana, sexuální zneužívání, xenofobie a rasismus).

Únor:

Žáci druhého ročníku se v rámci programu osvěty v oblasti ochrany osob, chování v nebezpečných a mimořádných situacích zúčastnili poznávacího programu s pracovníky Záchraného hasičského sboru v Děčíně a dozvěděly se o nebezpečí požárů a o tom, jak jim předcházet.

Březen:

Znovu proběhl projekt Týden v pohybu. Žáci prvního i druhého stupně soutěžili o zelené stopy, tzv „Kamenické šlápoty“. Pokračoval tak program, jenž tímto navazoval na aktivity ze začátku školního roku.

Žáci devátého ročníku se v tomto měsíci účastnili besedy s Městskou policií Děčín na téma zneužívání, domácí násilí, šikana a to v rámci prevence proti nežádoucím jevům.

V březnu byl pro žáky sedmého a osmého ročníku uveden program s protidrogovou tematikou nazvaný Memento. Jednalo se o představení zaměřené na logický úsudek a zdravý

rozum. Přestože se týkalo závažných témat, neslo se v odlehčeném duchu a atmosféře partnerství přednášejících a dětí.

Také jsme absolvovali Den primární prevence, opět s aktivní účastí všech ročníků. Žáci 1. stupně se zaměřili na dvě důležitá témata z oblasti primární prevence. Děti byly upozorněny na rizikové formy chování např. kouření, nadměrnou konzumaci alkoholu, nedostatek pohybové činnosti a byly s nimi probrány zásady bezpečného silničního provozu, zejména z pozice cyklisty a chodce.

Duben:

Žáci druhého stupně setkali s policisty Městské policie Děčín a besedovali na témata týkající se prevence před nežádoucím chováním spolužáků a ostatních lidí.

K lepšímu povědomí o environmentální výchově byl v dubnu uspořádán projekt Den Země, při kterém se žáci druhého stupně účastnili různých besed a exkurzí a seznámili se s technologiemi, které umožňují trvale udržitelný život na naší planetě. Mimo jiné navštívili provoz Technických služeb Děčín a skládku komunálního odpadu, uskutečnili přírodovědnou exkurzi v okolí školy a podíleli se na úklidu okolí školy, navštívili provoz čističky odpadních vod a vyjeli na návštěvu zdymadel a hydroelektrárny. Děti z prvního stupně se seznámili se základy třídění odpadu prostřednictvím interaktivního programu Tonda-obal na cestách.

Žáci šestého a sedmého ročníku se účastnili besedy, která měla za úkol zvýšit jejich povědomí o nebezpečích, která hrozí při seznamování se po internetu.

V rámci zvýšení rozvoje sociálních dovedností a efektivní komunikace ve skupině, posílení spolupráce ve skupině a posílení sebejistoty v kolektivu, byla uskutečněna interaktivní beseda s žáky šestých, sedmých, osmých a devátých tříd, opět za pomoci odborníků z D-centra Děčín.

Květen:

Jako nový jsme v květnu spustili projekt „Rodiče předávají své zkušenosti“. Jeho cílem bylo seznámit žáky s jinými kulturami a naučit se respektovat zvyky a tradice jiných národností. Den proběhl za účasti žáků třetího ročníku.

Žáci druhého stupně se v rámci hodin Občanské nauky setkali s policisty Městské policie Děčín a besedovali na témata týkající se prevence před nežádoucími jevy v chování ostatních.

Červen:

Co se týče prevence proti šikaně a zlepšení komunikace mezi žáky různých věkových skupin se na počátku měsíce uskutečnil týdenní společný pobyt ve škole v přírodě v rámci projektu „Malý velký kamarád“. Nicméně, jednalo se o celoroční projekt společně strávených chvil žáků prvního a devátého ročníku, v jehož závěru probíhal právě výše zmíněný pobyt.

Pro zdravý životní styl našich žáků bylo v červnu uspořádáno několik sportovních dnů a výjezdů pro nejaktivnější žáky školy. Tyto byly určeny pro žáky všech ročníků a jejich cílem bylo podpořit u dětí zájem o sportovní aktivity.

Na samý konec školního roku byl pro rodiče odcházejícího devátého ročníku uspořádán rozlučkový večer spojený s akademií prvního i druhého stupně. Vše bylo zakončeno oslavami 80.let výročí otevření ZŠ Kamenická jako první české školy na pravém břehu Labe.

3/ Co se nám podařilo, kde byly rezervy?

Po skončení školního roku si musel tým primární prevence položit následující otázky. Co se nám během 10 měsíců školní docházky podařilo a co naopak ne? Byl dodržen MPP? Bylo dosaženo všeho, co jsme si na začátku školního roku vytyčili? Došli jsme k těmto závěrům.

Co se nám podařilo:

- 1) Uskutečnili jsme preventivní programy podle výběru a potřeb jednotlivých tříd a tím zlepšili sociální klima na škole.
- 2) Spolupracovali jsme s třídními učiteli na prvním i druhém stupni.
- 3/ U některých dětí jsme eliminovali záškoláctví na minimum neomluvených hodin.
- 4/ Formovali jsme odmítavý postoj k rizikovému chování a tvořili zdravé společenské vztahy

(návčik komunikačních dovedností a jejich rozvoj v rámci občanské a rodinné výchovy, českého jazyka, přednášky, besedy).

5/ Zapojili jsme všechny žáky do akcí v MPP - díky účasti dětí ve školní žákovské radě.

6/ Zapojili jsme některé rodiče do užší spolupráce na výchovně-vzdělávacím procesu jejich dětí – intenzivní spolupráce se školní psycholožkou.

7/ Díky uskutečněnému adaptačnímu pobytu 6. ročníků jsme zapojili nové žáky do kolektivu a celkově zlepšili atmosféru třídy.

8/ Pomohli jsme několika žákům díky individuální i skupinové práci se školní psycholožkou ve studiu a děti se tak vyhnuly opakování ročníku.

9/ Zlepšili jsme komunikaci třídního učitele a rodičů a zapojení rodičů do dění ve škole - prostřednictvím internetového programu Bakaláři.

10/ Zvýšili jsme počet žáků zapojených do volnočasových aktivit nabízených na škole i díky vyššímu počtu zájmových kroužků.

11/ Zlepšili jsme povědomí žáků o důležitosti environmentálního chování (sběr papíru, třídění odpadu).

12/ Prohloubili jsme povědomí některých žáků o rizikovém chování a jeho možných následcích - prevence užívání návykových látek (D-Centrum Děčín, MP Děčín), tématické hodiny se školní psycholožkou.

13/ Eliminovali jsme výskyt nežádoucího chování žáků vůči sobě (zkvalitnění komunikace a spolupráce mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými – návčik sociálních dovedností v rámci rodinné a občanské výchovy, návčik konfliktních situací s náležitým komentářem a nabízenými možnostmi řešení, spolupráce na projektu „Malý, velký kamarád“, adaptační pobyt, skupinky školní psycholožky).

14/ Podporovali jsme zdravý životní styl dětí – Zdravá škola, Mléko do škol, Ovoce a zelenina do škol, Zdravé svačinky.

15/ Zvýšili jsme osvětu v oblasti ochrany osob, chování v nebezpečných a mimořádných situacích (Projektový týden pohybu, Projektový den primární prevence)

16/ Umožnili jsme anonymně či otevřeně se svěřit s důvěrnými informacemi komukoli z pedagogického sboru – schránka důvěry, schránka školní psycholožky, možnost oslovit školní psycholožku na chodbě či v době přestávek bez omezení.

17/ Zlepšili jsme osvětu v oblasti sexuální výchovy, v toleranci různých ras a boji proti xenofobii u většiny žáků.

18/Zvýšili jsme osvětu v oblasti ochrany osob, chování v nebezpečných a mimořádných situacích – Kamenická na zelenou, Den primární prevence apod.

19/ Uspěli jsme se žádostí o poskytnutí finančních prostředků v rámci dotačního programu Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji v roce 2016. Díky tomu budou alespoň minimálně ušetřeny rodinné rozpočty rodičů žáků šestého ročníku vyjíždějících na adaptační pobyt.

Kde byly rezervy?

1/ Nepodařilo se nám zlepšit chování některých žáků vůči jejich spolužákům.

2/ Nepodařilo se nám změnit postoj některých žáků k užívání některých návykových látek (tabák, alkohol).

3/ Nepodařilo se nám zajistit u některých žáků bezproblémovou docházku do školy (skryté záškoláctví).

4/ Nepodařilo se nám spolupracovat ještě více s některými rodiči, což se projevovalo nedostatečnou účastí na třídních schůzkách, při návštěvě školního serveru Bakalář, neochotou komunikovat s učitely apod.

5/ Nepodařilo se nám změnit postoj některých třídních kolektivů ke vzdělávání.

6/ Nepodařilo se nám u některých žáků zajistit osvětu v oblasti ochrany osob, chování v nebezpečných a mimořádných situacích

7/ Nepodařilo se nám pro následující školní rok zajistit pokračování programu primární prevence ve spolupráci s Dolečovacím centrem se sídlem v Děčíně.

4/ Závěr

Primární prevence je součástí každodenního života na naší škole, proto se snažíme s „preventivním týmem“, složeným ze školní psycholožky, výchovné poradkyně a školní metodičky prevence nabízet program, při němž dbáme na aktuálnost a míru jeho užití.

Klima ve škole, důvěra a pocit bezpečí žáků jsou základními kameny prevence a na všech zmíněných bodech se podílejí učitelé, zástupkyně ředitele i ředitel školy.

V rámci správného plnění MPP spolupracujeme s odborníky z výchovného poradenství a různými neziskovými organizacemi.

Naše preventivní působení je efektivní s jasně definovaným cílem.

Pokud ale ani sebestyšenější program prevence nezabrání rizikovému vývoji žáků a není v moci či kompetenci školy to vyřešit, dodržujeme princip delegování péče o dítě do rukou odborníků.

